

Samhällsplanering

Datum

2025-11-24

Diarienummer

2023/628

Antagen: 2026-02-23, KF § 7
Laga kraft: 2026-03-19

Detaljplan för Del av Åtvidaberg 5:4 m.fl (Trafiklösning)

Planbeskrivning

Antagandehandling

Antagandehandling

2025-11-24

Detaljplan för Del av Åtvidaberg
5:4 m.fl (Trafiklösning)

PLANHANDLINGAR

Detaljplanens diarienummer: 2023/628

Samrådstid: 5 veckor, efter att beslut om samråd är fastställt.

Granskningstid: 4 veckor, efter att beslut om granskning är fastställt.

Process: Standardförfarande

Planhandlingar:

- Plankarta med planbestämmelser
- Planbeskrivning
- Granskningsutlåtande (efter granskning)

Övriga handlingar:

- Fastighetsförteckning*
- Undersökning av betydande miljöpåverkan (Bilaga 1)
- Utredningar:
 - Naturvärdesinventering Kopparkvarnen
 - Geoteknisk undersökning Kopparkvarnen
 - Miljöteknisk markundersökning Kopparkvarnen

*publiceras inte på kommunens webbplats med hänsyn till GDPR. Handlingen kan begäras ut genom kontakt med kommunen via telefon 0120 - 830 00.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Antagandehandling	1
PLANHANDLINGAR	1
DETALJPLANEPROCESSEN	5
1. DETALJPLANENS SYFTE	7
2. BESKRIVNING AV DETALJPLANEN	7
Planområde	7
Bakgrund	8
Sammanfattning av planförslaget	8
Allmän plats	8
Kvartersmark	9
Genomförandetid	9
3. MOTIV TILL DETALJPLANENS REGLERINGAR	10
Motiv till regleringar	10
4. PLANERINGSUNDERLAG	10
Planuppdrag	10
Kommunala planeringsunderlag	10
Utredningar	17
5. PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR	17
Riksintressen	17
Miljö	18
Hälsa och säkerhet	20
Geotekniska förhållanden	25
Kulturmiljö och fornlämningar	25
Friluftsliv	26
Fysisk miljö	26
Service	26
Trafik	26
6. KONSEKVENSER	27
Riksintressen	27
Miljökvalitetsnormer	27
Miljö	28
Hälsa och säkerhet	29
Kulturmiljö och fornlämningar	29
Friluftsliv	29
Fysisk miljö	29
Trafik	30
Hållbar utveckling	30

Antagandehandling

2025-11-24

Detaljplan för Del av Åtvidaberg
5:4 m.fl (Trafiklösning)

Miljömålen	31
Barnkonventionen	31
Jämlikhet	31
7. GENOMFÖRANDEFRÅGOR	31
Ansvarsfördelning	32
Huvudmannaskap	32
Fastighetsrättsliga frågor	32
Ekonomiska frågor	32
Tekniska frågor	33
Administrativa frågor	33
Medverkande i planarbetet	34
BILAGOR	34
1. Undersökning av betydande miljöpåverkan	34

DETALJPLANEPROCESSEN

Planprocessen regleras i plan- och bygglagen (PBL 2010:900). En detaljplan reglerar markanvändningen såsom utformningen av bebyggelse, vägar och grönstruktur för ett område. När detaljplanen vunnit laga kraft är den ett juridiskt bindande dokument för efterföljande beslut såsom bygglov.

Om planen inte är av betydande intresse för allmänheten, inte strider mot kommunens översiktsplan och inte kan medföra en betydande miljöpåverkan får planen tas fram enligt standardförfarandet. I annat fall ska ett utökat förfarande tillämpas.

I följande plan tillämpas reglerna för ett standardförfarande eftersom planen är förenlig med översiktsplanen och ej bedöms vara av betydande intresse för allmänheten eller medföra betydande miljöpåverkan. Vid ett standardförfarande finns fyra centrala skeden: samråd, granskning, antagande och laga kraft.

Samrådet är ett första tillfälle för berörda parter till insyn och påverkan. Efter samrådsskedet, bearbetas planförslaget genom att inkomna synpunkter sammanställs i en samrådsredogörelse. Därefter ställs förslaget återigen ut till granskning under minst två veckor. Inför granskning ska kommunen underrätta dem som berörs av förslaget, exempelvis sakägare, boende och övriga som har yttrat sig under samrådet om förslaget.

Alla har rätt att lämna synpunkter under planprocessen. För sakägare gäller att synpunkter måste inkomma senast under granskningsskedet för att kunna få rätten att eventuellt överklaga planen i ett senare skede. Efter granskningstiden sammanställer kommunen de synpunkter som kommit in under samråd och granskning och tar ställning till dem i ett granskningsutlåtande. Om inga större förändringar genomförs, antas planen i kommunfullmäktige. Tre veckor efter antagandebeslutet vinner planen laga kraft (såvida beslutet inte överklagas) och blir därmed en juridiskt bindande handling.

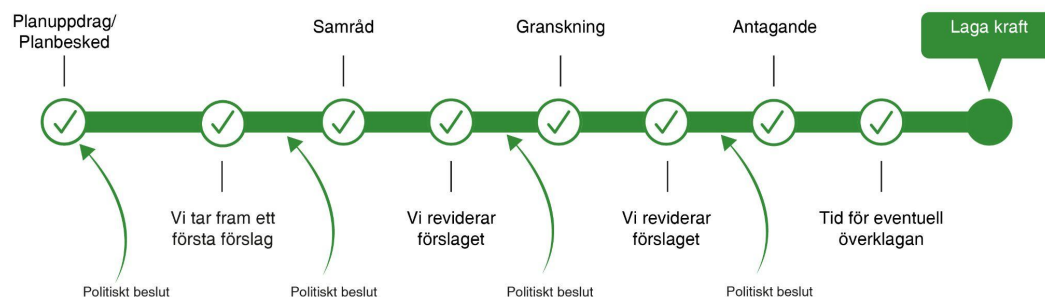
Samhällsbyggnadsutskottet beslutade 2024-02-15 (KS 2023/628) att ge positivt planbesked för inkommen ansökan och gav därmed samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att påbörja arbetet med en ny detaljplan för Del av Åtvidaberg 5:4 (Trafiklösning).

Antagandehandling

2025-11-24

Detaljplan för Del av Åtvidaberg
5:4 m.fl (Trafiklösning)

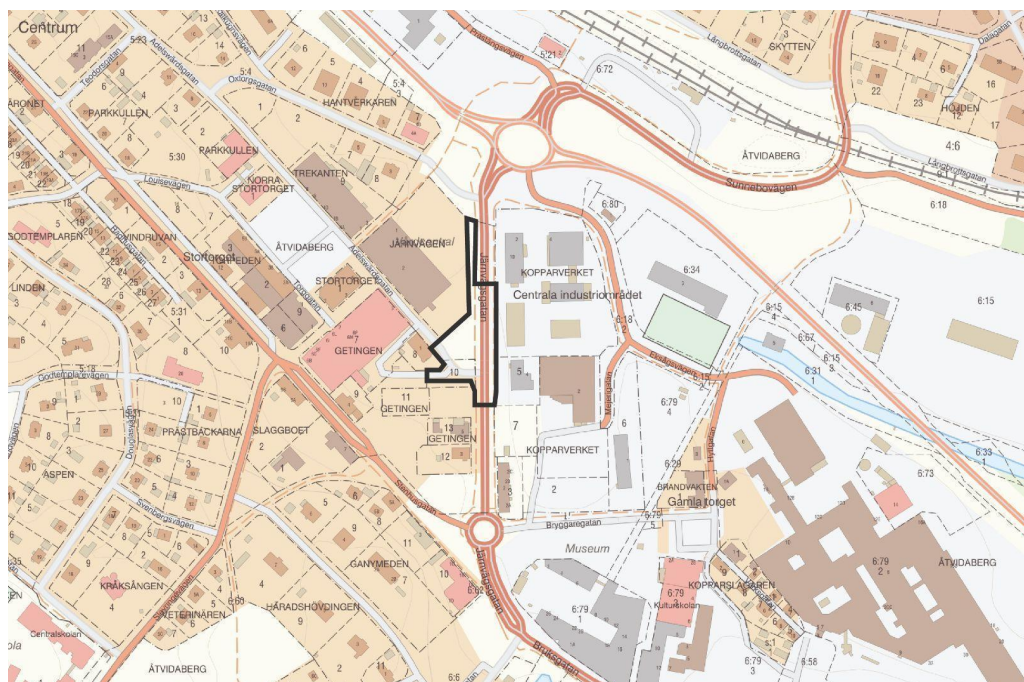
1. DETALJPLANENS SYFTE

Syftet med detaljplanen är att skapa förutsättningar att kunna anlägga en säker och fungerande trafiksituation i korsningen Adelswärdsgatan-Järnväggsgatan.

2. BESKRIVNING AV DETALJPLANEN

Planområde

Planområdet omfattar delar av fastigheterna Åtvidaberg 5:4, Getingen 10 och har en areal på cirka 4 600 m². Området ligger centralt i Åtvidabergs tätort, mellan centrala industriområdet och Stortorget. Området omfattas av delar av Järnväggsgatan, Adelswärdsgatan, trädalléer och en gräsyta.

Planområdet lokaliseras inom den svarta markeringen.

Bakgrund

Under 2023 inkom synpunkter och medborgarförslag om förbättringsåtgärder rörande trafiksituationen i korsningen Adelswärdsgatan-Järnvägsgatan där det under en del av dygnets timmar uppstår köbildning. För att minska köbildningen behöver trafiklösningen i korsningen förändras. Gällande detaljplaner i korsningen möjliggör inte en tillräckligt stor sammanhängande yta för en förändrad trafiklösning vilket skapar behov av en ny detaljplan där tillräckligt stor yta för ändamålet är avsatt.

Sammanfattning av planförslaget

Planförslaget anger användningen **GATA₁ - Huvudgata** för hela planområdet vilket skapar utrymme att förändra trafiklösningen i korsningen Adelswärdsgatan-Järnvägsgatan.

Planförslaget ersätter delar av gällande planer vars planbestämmelser inte speglar nutida behov och förutsättningar men även i syfte att modernisera delar av de gällande planerna och göra dem digitala.

Allmän plats

En allmän plats är ett område som i en detaljplan är avsett för ett gemensamt behov. Kommunen ska i en detaljplan reglera vilka områden som ska vara allmän plats. En allmän plats får inte mer än tillfälligtvis upplåtas för en enskild verksamhet och får till skillnad från kvartersmark inte stängas av för allmänheten. En allmän plats kan till exempel vara en gata, ett torg eller en park.

Planförslaget anger följande användningsbestämmelser inom allmän plats:

GATA₁ - Huvudgata

En gata är en allmän plats som är avsedd både för fordonstrafik och gång- och cykeltrafik.

Planen omfattas av användningen **GATA₁**. Den större sammanhängande ytan som skapas centralt i planområdet med användningen **GATA₁** ska inrymma en ny trafiklösning. I användningen inryms sådant som behövs för gatans funktion såsom gång- och cykelbanor, trädalléer, parkeringsplatser längs med gatan, gräsytor, planteringar med mera. Den utsträckta användningen i norra delen av planområdet ingår i planområdet i syfte att ersätta en äldre detaljplan.

Antagandehandling

2025-11-24

Detaljplan för Del av Åtvidaberg
5:4 m.fl (Trafiklösning)

Huvudmannaskap

Kommunen blir huvudman för allmän platsmark efter lagakraftvunnen detaljplan.

Kvartersmark

Kvartersmark avser all mark inom ett planområde som inte är avsedd som allmän plats eller vattenområde. I detaljplanen ska det tydligt framgå vilken användning som är tillåten inom kvartersmarken. Exempel på användning av kvartersmark kan vara bostäder, detaljhandel eller industri.

Planförslaget omfattar inte kvartersmark.

Genomförandetid

Genomförandetiden för detaljplanen är 10 år från det att detaljplanen vunnit laga kraft. Under genomförandetiden har fastighetsägaren rätt att få lov enligt plan- och bygglagen för anläggningar som överensstämmer med detaljplanen. Efter genomförandetidens utgång fortsätter planen att gälla men fastighetsägaren har ingen garanterad rätt att erhålla bygg-, rivnings- eller marklov. Kommunen kan efter genomförandetidens utgång ändra eller upphäva detaljplanen utan att fastighetsägaren har rätt till ersättning.

ILLUSTRATIONSPLAN

UTREDNINGSSKISS RONDELLÖSNING KORSNINGEN ADELSWÄRDSGATAN/JÄRNVÄGSGATAN PLAN SKALA 1:400 (A3) 20160704
Charlotta Davidsson White Arkitekter, Jonas Sahlman AF

white

Illustrationsplan över en möjlig trafiklösning. Förslag framtaget av White Arkitekter 2016.

Detaljplanen ska skapa förutsättningar och tillräckliga ytor för att anlägga en ny trafiklösning. Hur trafiklösningen utformas och vilken typ av lösning som anses mest lämplig i det givna fallet bestäms senare. Illustrationsplanen visar därav enbart en möjlig lösning.

3. MOTIV TILL DETALJPLANENS REGLERINGAR

Motiv till regleringar

Detaljplanen får inte vara mer detaljerad än vad som behövs med hänsyn till planens syfte (PBL 4 kap § 32). Enligt Boverkets förordning om planbeskrivning (2020:8) ska kommunen motivera varje enskild reglering och lagra motivet digitalt. Redovisningen ska göras utifrån detaljplanens syfte och 2 kap. plan- och bygglagen (2010:900).

Den här detaljplanen omfattas inte av några egenskapsbestämmelser. Det som krävs för att uppnå syftet med detaljplanen ryms inom användningen **GATA₁** och en närmare precisering bedöms därav inte vara nödvändig.

4. PLANERINGSUNDERLAG

Planuppdrag

Den 15 februari 2024 beslutade samhällsbyggnadsutskottet att ge samhällsbyggnadsförvaltningen uppdraget att påbörja ett detaljplanearbete för Del av Åtvidaberg 5:4 m.fl (Trafiklösning). Syftet är att skapa förutsättningar att kunna anlägga en säker och fungerande trafiksituation i korsningen Adelswärdsgatan-Järnvägsgatan.

Kommunala planeringsunderlag

Gällande stadsplaner

Ändring av Stadsplan för Riksväg 35 m.m i de centrala delarna av Åtvidaberg Köping

För en del av planområdet gäller *Ändring av Stadsplan för Riksväg 35 m.m i de centrala delarna av Åtvidaberg Köping*, antagen 1968-06-11. Den del av stadsplanen som berörs av föreslagen detaljplan anger allmän plats park eller plantering. Om föreslagen detaljplan antas och vinner laga kraft upphör tidigare stadsplan att gälla inom planområdet, men fortsätter att gälla som tidigare utanför det nu aktuella planområdet. Föreslagen detaljplan

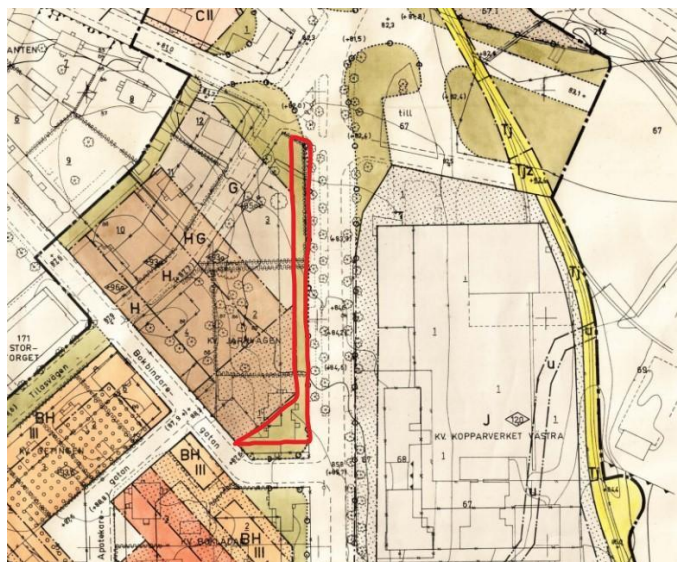

Antagandehandling

2025-11-24

Detaljplan för Del av Åtvidaberg
5:4 m.fl (Trafiklösning)

anger allmän platsmark **GATA₁ - Huvudgata** där stadsplanen anger allmän plats för park eller plantering.

Utdrag från Ändring av Stadsplan för Riksväg 35 m.m i de centrala delarna av Åtvidaberg Köping. Markerat i rött är delen av stadsplanen som berörs av föreslagen ny detaljplan.

Ändring av Stadsplan för Kvarteret Getingen m.fl.

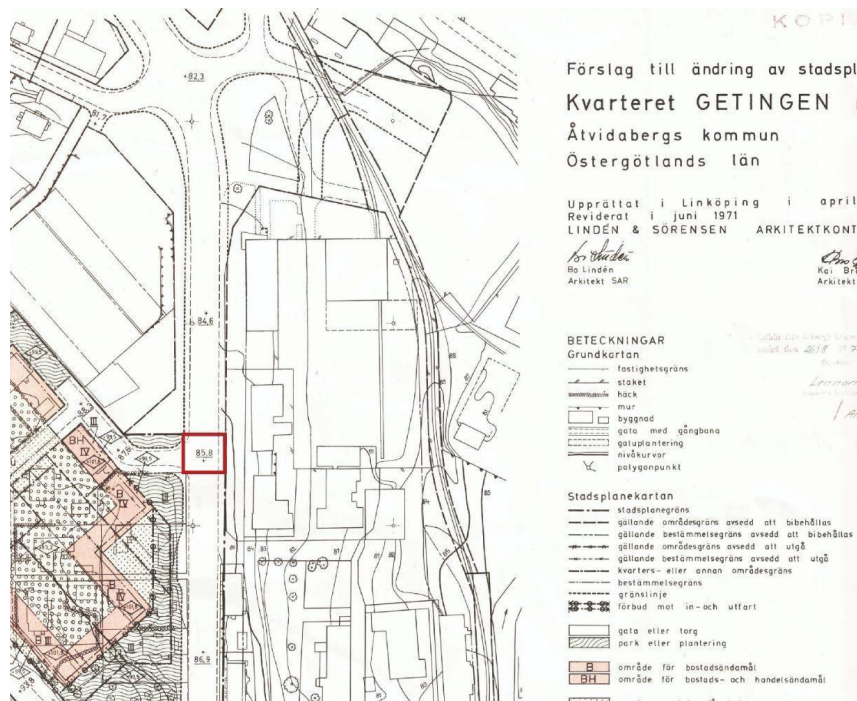
För en liten del av planområdet gäller *Ändring av Stadsplan för Kvarteret Getingen m.fl.*, antagen 1971-08-26. Stadsplanen anger användningen gata eller torg inom aktuellt planområde. Om föreslagen detaljplan antas och vinner laga kraft upphör tidigare stadsplan att gälla inom planområdet, men fortsätter att gälla som tidigare utanför det nu aktuella planområdet. Föreslagen detaljplan anger allmän platsmark **GATA₁ - Huvudgata** där stadsplanen anger gata eller torg.

Antagandehandling

2025-11-24

Detaljplan för Del av Åtvidaberg
5:4 m.fl (Trafiklösning)

Utdrag från Ändring av Stadsplan för Kvarteret Getingen m.fl. Markerat i rött är delen av stadsplanen som berörs av föreslagen ny detaljplan.

Gällande detaljplaner

Detaljplan för Kopparverket 2-6 m.m.

För en del av planområdet gäller *Detaljplan för Kopparverket 2-6 m.m.*, som vann laga kraft 2002-11-18. Detaljplanen anger allmän plats huvudgata inom aktuellt planområde. Om föreslagen detaljplan antas och vinner laga kraft upphör tidigare detaljplan att gälla inom planområdet, men fortsätter att gälla som tidigare utanför det nu aktuella planområdet. Föreslagen detaljplan anger allmän platsmark **GATA₁ - Huvudgata** där den äldre detaljplanen anger allmän plats huvudgata.

Antagandehandling

2025-11-24

Detaljplan för Del av Åtvidaberg
5:4 m.fl (Trafiklösning)

Utdrag från Detaljplan för Kopparverket 2-6 m.m. Markerat i rött är delen av detaljplanen som berörs av föreslagen ny detaljplan.

Detaljplan för Stortorget

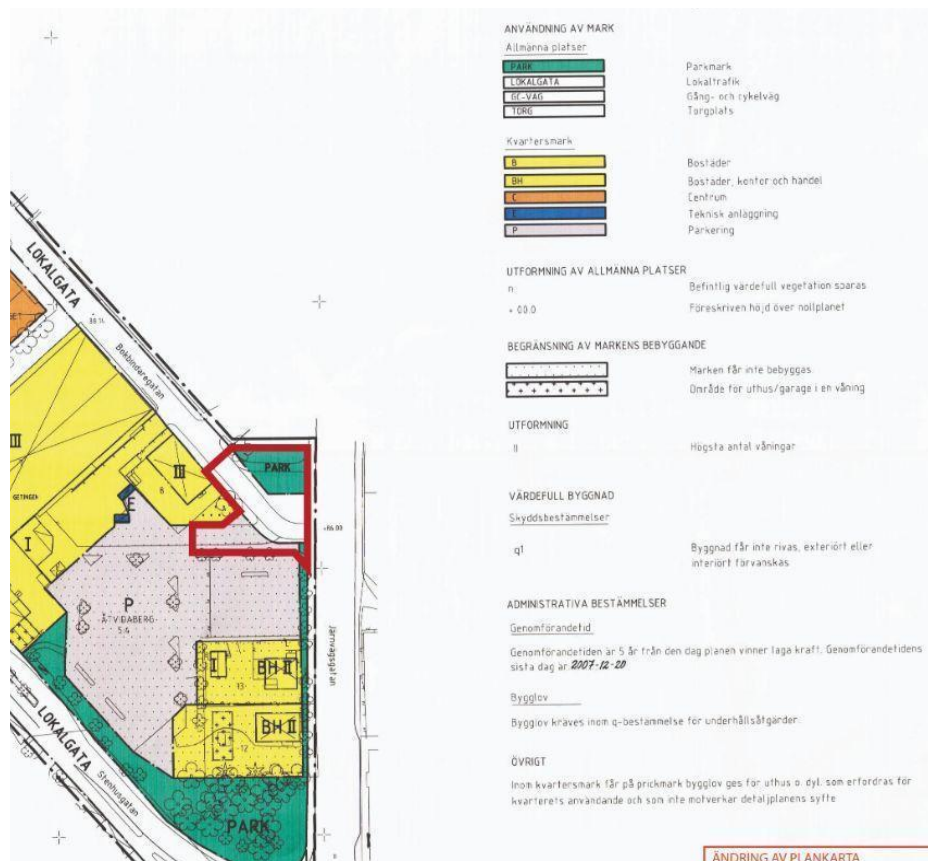
För en del av planområdet gäller *Detaljplan för Stortorget*, som vann laga kraft 2002-12-20. Detaljplanen anger allmän plats för både park och lokalgata samt kvartersmark för parkering inom aktuellt planområde. Om föreslagen detaljplan antas och vinner laga kraft upphör tidigare detaljplan att gälla inom planområdet, men fortsätter att gälla som tidigare utanför det nu aktuella planområdet. Föreslagen detaljplan anger allmän platsmark **GATA₁ - Huvudgata** där den äldre detaljplanen anger allmän plats park, allmän plats lokalgata och kvartersmark för parkering.

Antagandehandling

2025-11-24

Detaljplan för Del av Åtvidaberg
5:4 m.fl (Trafiklösning)

Utdrag från Detaljplan för Stortorget. Markerat i rött är delen av detaljplanen som berörs av föreslagen ny detaljplan.

Detaljplan för Kopparverket 1 m.fl.

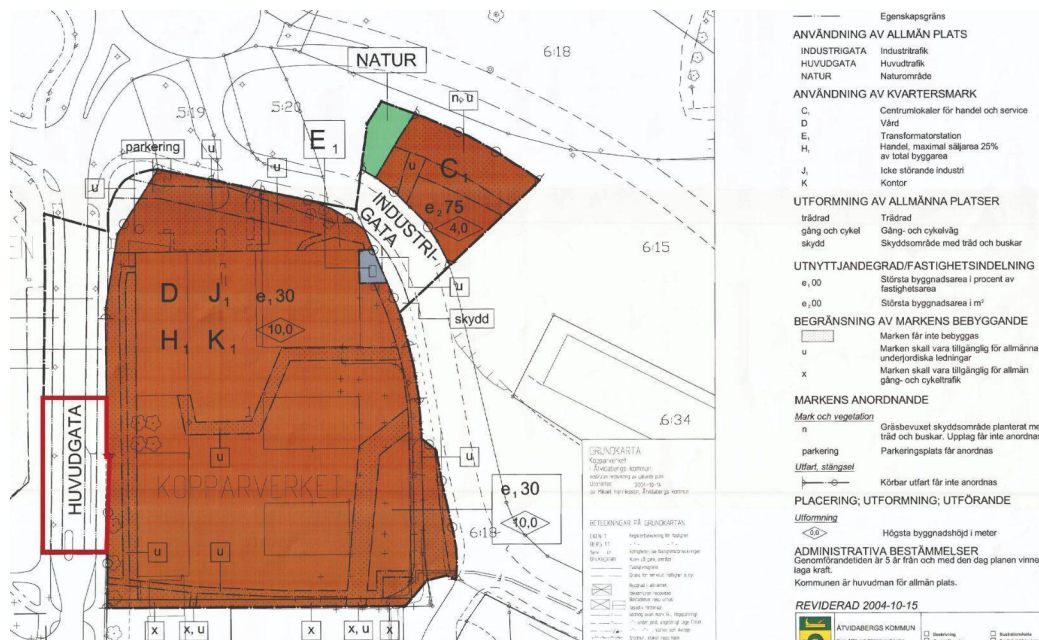
För en del av planområdet gäller *Detaljplan för Kopparverket 1 m.fl.*, som vann laga kraft 2004-12-27. Detaljplanen anger allmän plats huvudgata inom aktuellt planområde. Om föreslagen detaljplan antas och vinner laga kraft upphör tidigare detaljplan att gälla inom planområdet, men fortsätter att gälla som tidigare utanför det nu aktuella planområdet. Föreslagen detaljplan anger allmän platsmark **GATA₁ - Huvudgata** där den äldre detaljplanen anger allmän plats huvudgata.

Antagandehandling

2025-11-24

Detaljplan för Del av Åtvidaberg
5:4 m.fl (Trafiklösning)

Utdrag från Detaljplan för Kopparverket 1 m.fl. Markerat i rött är delen av detaljplanen som berörs av föreslagen ny detaljplan.

Översiktsplan

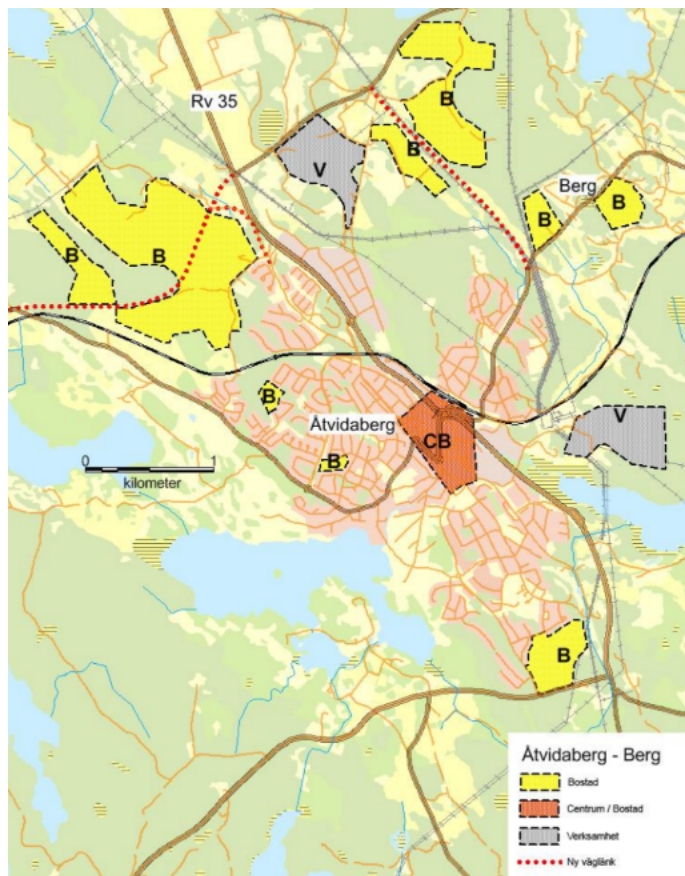
I Översiktsplanen för Åtvidabergs kommun, antagen mars 2018, ingår planområdet i den del som är utpekad för Centrum/Bostad i tätorten. Med en central utveckling av bostäder och centrum är det viktigt att trafikflöden fungerar och att trafiklösningar är säkra både för bilister och fotgängare. Kommunen gör bedömningen att planförslaget inte strider mot gällande översiktsplan då planförslaget enbart ämnar möjliggöra en mer effektiv och bättre fungerande trafiklösning än den som redan finns idag i korsningen Adelswärdsgatan-Järnväggsgatan.

Antagandehandling

2025-11-24

Detaljplan för Del av Åtvidaberg
5:4 m.fl (Trafiklösning)

Utdrag ur Översiktsplan för Åtvidabergs kommun (2018).

Undersökning av betydande miljöpåverkan

När en ny detaljplan tas fram eller en befintlig ändras ska kommunen ta ställning till om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, med utgångspunkt i 6 kap MB (1998:808). Frågan om betydande miljöpåverkan ska avgöras genom ett särskilt beslut. Om undersökningen kommer fram till att planens genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan innebär det att planen ska miljöbedömas genom en strategisk miljöbedömning. I den bifogade checklisten i slutet av planbeskrivningen redogörs för de miljöaspekter som bedömts vara aktuella för det fortsatta detaljplanearbetet.

Kommunen bedömer att genomförandet av detaljplanen inte medför någon betydande miljöpåverkan, se bilaga 1. En strategisk miljöbedömning anses därför inte vara nödvändig. Observera att undersökningen är preliminär och ny kunskap som tillförs under planprocessen kan innebära att undersökningen och bedömningen måste omvärderas.

Utredningar

Naturvärdsinventering (Kopparkvarnen)

En naturvärdsinventering genomfördes av kommunekolog på Åtvidabergs kommun i december 2022. Naturvärdsinventeringen biläggs detaljplanen och finns kort beskriven i kapitel 5 Planeringsförutsättningar.

Geoteknisk undersökning (Kopparkvarnen)

En geoteknisk undersökning genomfördes av Lektus i april 2023 på beställning av Åtvidabergs kommun. Den geotekniska undersökningen biläggs detaljplanen och finns kort beskriven i kapitel 5 Planeringsförutsättningar.

Miljöteknisk markundersökning (Kopparkvarnen)

En miljöteknisk markundersökning genomfördes av Lektus i april 2023 på beställning av Åtvidabergs kommun. Den miljötekniska markundersökningen biläggs detaljplanen och finns kort beskriven i kapitel 5 Planeringsförutsättningar.

5. PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

Riksintressen

Eklandskapet (MB 3 kap 6 §)

Eklandskapet breder ut sig mellan Linköpings och Åtvidabergs tätorter i ett landskap präglat av ekhagar, lövskogar och odlad jord. Det räknas till landets största, mer eller mindre sammanhängande, ekdominerade odlingslandskap. Mycket få områden kan uppvisa ett sådant mångfacetterat växt- och djurliv, eklandskapet är en utomordentligt värdefull och skyddsvärd naturmiljö. Riksintressets totala storlek i kommunen är ca 1300 hektar och består av ett stort antal delområden, varav några områden finns inom eller i anslutning till planområdet.

Kommunikation - MSA-område (MB 3 kap 9 §)

MSA-område (Minimum Sector Altitude) utgör den yta inom vilket det finns fastställda höjder för högsta tillåtna objekt som kan tillkomma i området runt en flygplats. Den militära MSA-ytan är inom en radie av 46 km från flygplatsens ARP (banornas mittpunkt). Höga fasta installationer som är högre än den fastställda MSA-höjden får inte förekomma.

Antagandehandling

2025-11-24

Detaljplan för Del av Åtvidaberg
5:4 m.fl (Trafiklösning)

Väderradar med influensområde (MB 3 kap 9§)

Inom väderradarns influensområde kan höga objekt störa. Närmast väderradarn är det förbjudet att uppföra vindkraftverk och i området runt omkring görs en prövning i enskilda fall. Möjligheten att etablera hela vindkraftparker inom dessa områden är låg.

Totalförsvaret - Stoppområde för höga objekt (MB 3 kap 9 §)

Malmens flottiljflygplats i Linköping är en militär flygverksamhet vilket utgör ett riksintresse. För höga objekt inom planområdet gäller att samtliga objekt högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse och högre än 45 meter inom sammanhållande bebyggelse kan utgöra flygsäkerhetsrisk och således begränsa flygverksamheten.

Kulturmiljövård (MB 3 kap 6 §)

Planområdet ingår i riksintresset för kulturmiljövården Åtvidaberg - Adelsnäs i egenskap av den bruksmiljö som är framvuxen ur den medeltida gruvhanteringen på platsen. Området täcker större delen av Åtvidabergs tätort.

Miljö

Naturvärden

Vid naturvärdesinventering som gjordes för planområdet i samband med detaljplanearbetet för Kopparkvarnen i december år 2022 framhävs Järnväggsgatans allé som en del av en ädellövmiljö med påtagligt naturvärde - klass 3. Allén består av 71 träd där majoriteten av träden utgörs av lind. Träden i allén är till största del unga som följd av den avverkning som gjordes år 1969 för att bredda Järnväggsgatan. Både under 1969 och på 90-talet har träden återplanterats, dessutom enstaka nyplanteringar under senare år.

Delar av Järnväggsgatans allé 2023.

Antagandehandling

2025-11-24

Detaljplan för Del av Åtvidaberg
5:4 m.fl (Trafiklösning)

Delar av planområdet markerade med röstreckad linje. Grön rastrerad yta visar Klass 3 - påtagligt naturvärde i naturvärdesinventeringen. Från naturvärdesinventering 2022.

Dagvatten

Dagvatten är ett samlingsnamn för regnvatten, smältvatten och dräneringsvatten. Det är vatten som exempelvis rinner från hårdgjorda ytor som gator, parkeringar och hustak som via diken eller ledningar leds ut till vattendrag eller sjöar. Enligt miljöbalken ska dagvatten avledas, renas och omhändertas på ett sätt som innebär att olägenhet för hälsa eller miljö inte uppkommer.

Majoriteten av marken inom planområdet består av hårdgjorda ytor i form av asfalt. Planområdet ligger inom verksamhetsområde för dagvatten, vilket innebär att kommunala VA-ledningar finns tillgängliga i området. Dagvattnet infiltreras i de grönytor som finns inom planområdet och resten leds vidare till dagvattennätet. Inom planområdet finns ingen tydlig lågpunkt.

Antagandehandling

2025-11-24

Detaljplan för Del av Åtvidaberg
5:4 m.fl (Trafiklösning)

Lågpunktskartering samt rinnvägar. Källa: KlimatGIS Östergötland, Länsstyrelsen Östergötland

Strandskydd

Planområdet ligger inte inom strandskyddat område.

Biotopskydd

Järnvägsgatans allé omfattas av det generella biotopskyddet (7 kap. 11 § miljöbalken).
För mer information se *Naturvärdesinventering Kopparkvarnen*.

Hälsa och säkerhet

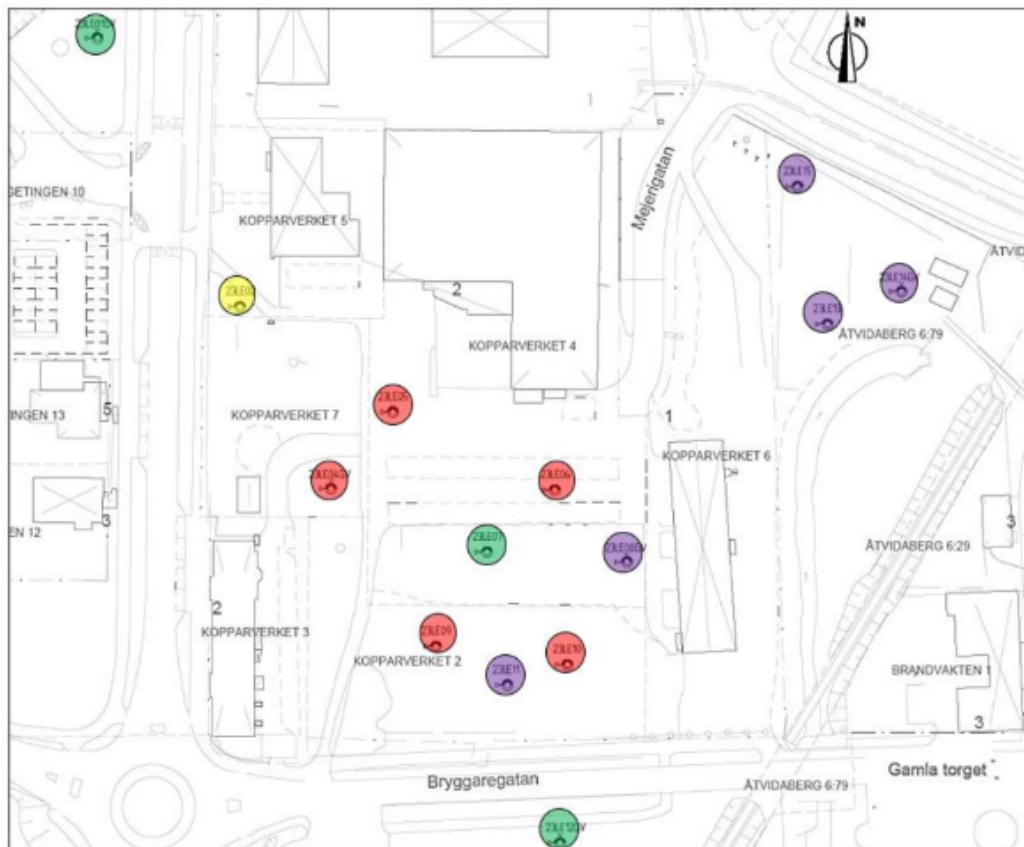
Markföroreningar

I samband med detaljplanearbetet för Kopparkvarnen i april år 2023 genomfördes en markmiljöteknisk undersökning som inkluderade aktuellt planområde. Provtagning visade att samtliga värden för de ämnen som testades underskred KM-känslig markanvändning i den provpunkt som ligger inom aktuellt planområde. För mer information se *Miljöteknisk markundersökning avseende Kopparkvarnen*.

Antagandehandling

2025-11-24

Detaljplan för Del av Åtvidaberg
5:4 m.fl (Trafiklösning)

Provtagningskarta från markmiljöteknisk undersökning i samband med detaljplanen för Kopparkvarnen. Grön markering innebär att samtliga värden underskrider riktvärdena för KM-känslig markanvändning, vilket är fallet för den punkt som är inom aktuellt planområde i nordvästra hörnet i bilden. Framtagen av Lektus år 2023.

Provtagning gjordes även för grundvattnet i punkten 23LE01 som ligger inom planområdet. Där påträffades enbart låga nivåer av kadmium och nickel och inget som tyder på en mer omfattande spridning av metaller med grundvattnet. För mer information se *Miljöteknisk markundersökning avseende Kopparkvarnen*.

Antagandehandling

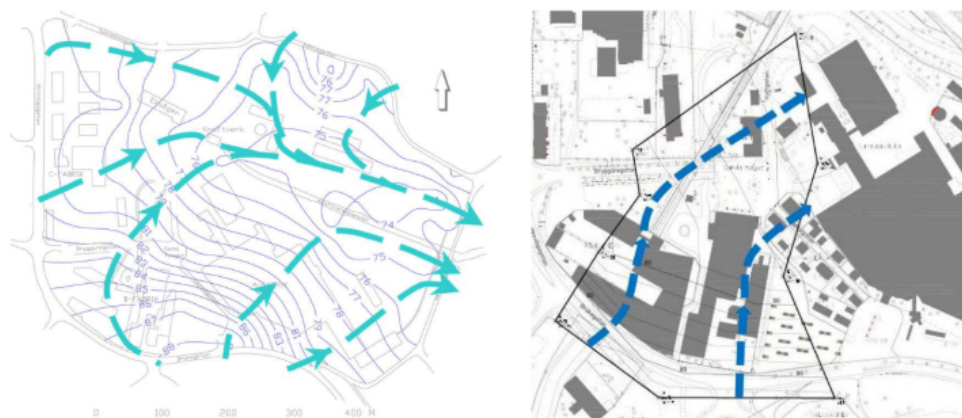
2025-11-24

Detaljplan för Del av Åtvidaberg
5:4 m.fl (Trafiklösning)

Provtagningskarta från markmiljöteknisk undersökning i samband med detaljplanen för Kopparkvarnen. Visar att punkten 23LE01 som ligger inom aktuellt planområde provtogs för grundvatten.

Bilden från kompletterande undersökning av grundvatten för Åssa-området och B-fabriken från 2018 visar grundvattenflöden, både uppskattade flöden från 1999 och lodade från 2018. De lodade flödena täcker inte hela området som de uppskattade flödena från 1999 gör, men där de överlappar stämmer de överlag bra med varandra.

Figur 7. Grundvattenströmning inom området, till vänster bedömning från områdets topografi (1999) och till höger bedömning genom lodning av GV-nivåer (2018).

Uppskattade grundvattenflöden utifrån topografin från 1999 och lodade grundvattenflöden från 2018. Från kompletterande undersökning av grundvatten för Åssa-området och B-fabriken (Structor 2018).

Antagandehandling

2025-11-24

Detaljplan för Del av Åtvidaberg
5:4 m.fl (Trafiklösning)

Fram till 1970 fanns en byggnad och komplementbyggnad på det som idag är gräsyta i planområdet. Byggnaden har genom åren innehållit tryckeri, bokbinderi, klädfärr samt konditori.

Ortofoto från 1960-talet med gamla byggnader som innehållit tryckeri, bokbinderi, klädfärr och konditori. Planområdet markerat med röd linje.

Radon

Enligt Sveriges geologiska undersökning (SGU) översiktliga kartdatabas innehar planområdet medel-hög gammastrålning, uranhalt och därmed risk för högt radonvärde.

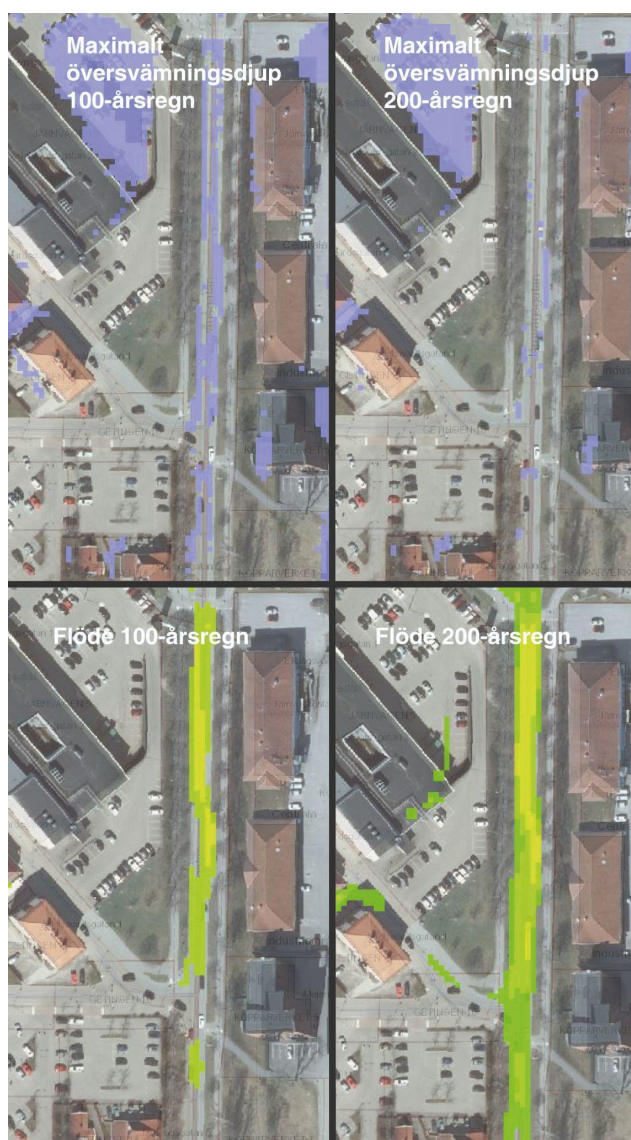
Omgivningsbuller

Planområdet sträcker sig över delar av Järnvägsgatan och Adelsvärdsgatan där Järnvägsgatan utgör en av huvudgatorna i tätorten. Hastigheten för Järnvägsgatan och den sträckan av Adelsvärdsgatan som ligger inom planområdet är 50 km/h. En trafik- och hastighetsmätning från 2016 visar på 6 280 fordon per dygn och en medelhastighet 30 km/h på Järnvägsgatan.

Risk för översvämning

Bilden visar att vattnet vid skyfall rinner via Järnvägsgatan vidare ut till lågpunkter i anslutning till riksväg 35. Järnvägsgatan utgör därmed en flödesväg vid extrema vattenmängder både i samband med 100-årsregn och 200-årsregn. Av skyfallskarteringen framgår även att inga större vattenansamlingar sker inom planområdet, varken vid 100-årsregn eller 200-årsregn. Därmed bedöms inte riskerna för översvämning i planområdet vara särskilt stora.

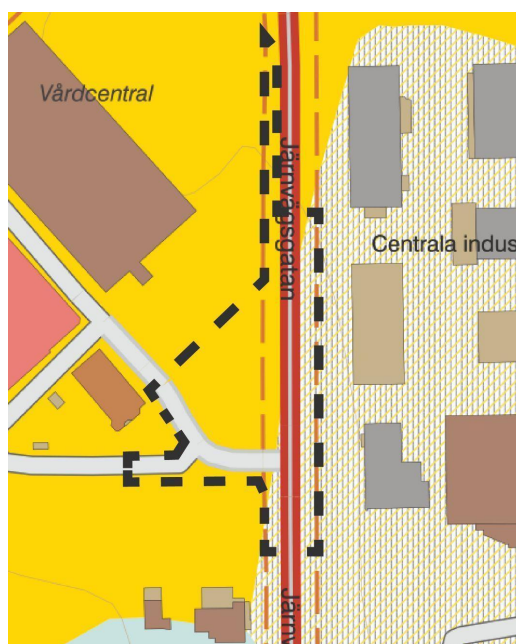
Flödesvägar och översvämningsdjup vid 100- och 200-årsregn. Källa: Skyfallskartering av Åtvidabergs tätort 2023, framtagen av Ramboll

Närmaste vattendrag är Kraftverkskanalen, cirka 200 meter öster om planområdet. De delar av vattendraget som inte är kulverterade är belägna på en lägre position än planområdet, risken för översvämning för planområdet på grund av vattendrag bedöms därför som liten.

Geotekniska förhållanden

Planområdet har framförallt jordarten glacial lera (gul) men även en del fyllnadsmaterial (beige skraffering). En översiktlig geoteknisk undersökning av området gjordes i april år 2023 i samband med detaljplanearbete för Kopparkvarnen. Undersökningen visar att det översta lagret med glacial lera är ungefär 2 meter djupt. För mer information se *PM Geoteknik Kopparkvarnen*.

Utdrag från SGU:s jordartskarta. Planområdet är schematiskt inritat med svartstreckad linje.

Kulturmiljö och fornlämningar

Planområdet ligger intill den kulturarvsmiljö som utgörs av det brukssamhället som växte fram i Åtvidaberg på mitten av 1700-talet fram till 1900-talet. Dock ligger ingen av de byggnader eller miljöer som utgör en kulturarvsmiljö inom planområdet.

Enligt Riksantikvarieämbetets Fornsök finns inga objekt inom det aktuella planområdet eller i närheten. Skulle okända fornlämningar påträffas i samband med exploatering eller schaktning råder enligt fornminneslagen (1942:350) anmälningsplikt och arbetet måste

Antagandehandling

2025-11-24

Detaljplan för Del av Åtvidaberg
5:4 m.fl (Trafiklösning)

omedelbart avbrytas och kontakt med Länsstyrelsen tas i enlighet med 2 kap 5 § kulturmiljölagen (1988:950).

Friluftsliv

Järnvägsgatan utgör en central gata i tätorten och används indirekt för att ta sig vidare till områden för friluftsliv kring exempelvis Bysjön och i Långbrott. Inom planområdet finns inga områden som är avsedda för friluftsliv.

Fysisk miljö

Trygghet

I en central del av tätorten är det viktigt att trafikflöden fungerar för att undvika olyckor. Vid korsningen Adelswärdsgatan-Järnvägsgatan skapas köbildning vissa tider på dygnet. Här möts fordon från torget, närliggande parkeringar och Järnvägsgatan samtidigt som fotgängare och cyklister rör sig. När trafikflödet vid en trafikerad punkt som den här hakas upp ökar riskerna för olyckor.

Service

Livsmedelsbutik, restauranger, apotek, vårdcentral med mera finns tillgängligt i Åtvidabergs centrum, cirka 50 meter väster om planområdet. Kulturcentrum med bibliotek med mera ligger cirka 200 meter sydöst om planområdet.

I närområdet finns flera skolor. Närmaste förskola ligger på Douglasvägen, cirka 300 meter från planområdet. Lågstadstudieskola ligger på Silléngatan, cirka 500 meter söder om planområdet. Mellan- och högstadieskola finns på Adelsnäsvägen, cirka 600 meter söder om planområdet. Gymnasieskola ligger vid Gamla torget, cirka 300 meter öster om planområdet.

Trafik

Gång och cykelvägar

Längs med Järnvägsgatan finns en kombinerad gång- och cykelbana i båda riktningarna. Centralt i planområdet finns övergångsställen över både Adelswärdsgatan och Järnvägsgatan. I anslutning till planområdet, på Adelswärdsgatan, finns ett gångfartsområde som sträcker sig längs Stortorget.

Kollektivtrafik

Busshållplats för lokal busstrafik finns cirka 200-300 meter från planområdet längs med Adelswärdsgatan, Stenhusgatan och Bryggaregatan. Åtvidabergs resecentrum, som

erbjuder regionala förbindelser, nås via Sunnebovägen cirka 300 meter norrut från planområdet.

Biltrafik

Järnvägsgatan som ingår i planområdet är en central gata i Åtvidabergs tätort som sträcker sig ut till väg 35 med goda förbindelser mot både Västervik och Linköping. Adelswärdsgatan som också ligger inom planområdet är ansluten till Järnvägsgatan och sträcker sig genom Stortorget västerut. Både Järnvägsgatan och Adelswärdsgatan har en hastighet på 50 km/h. Sträckan förbi Stortorget på Adelswärdsgatan har ett gångfartsområde där hastigheten är gångfart, 5-7 km/h.

Parkering

Idag finns kantstensparkering med plats för 4 personbilar inom planområdet längs med Järnvägsgatan. Väster om planområdet finns flera parkeringsytor.

Trafikutmaningar

Nuvarande trafiklösning i korsningen Adelswärdsgatan-Järnvägsgatan är underdimensionerad/felkonstruerad för att klara av trafikmängden vid rusningstid. Fordon blir stående och bildar köer både från Adelswärdsgatan och från parkeringsplatser runt om. Framkomligheten, trafiksäkerheten och säkerheten för oskyddade trafikanter påverkas vid rusningstid.

6. KONSEKVENSER

I detta avsnitt redovisas vilka konsekvenser detaljplanen och dess genomförande bedöms medföra.

Riksintressen

Planförslaget omfattas av riksintressen för naturvård, totalförsvaret och kulturmiljövård men bedöms inte påverka dess intressen.

Miljökvalitetsnormer

I miljöbalken finns ett antal miljökvalitetsnormer som anger lägsta godtagbara miljökvalitet för buller, utomhusluft och vattenkvalitet. Enligt miljöbalken ska miljökvalitetsnormer beaktas vid planering och planläggning. Planförslaget bedöms inte påverka miljökvalitetsnormer för luft, vatten eller buller.

Antagandehandling

2025-11-24

Detaljplan för Del av Åtvidaberg
5:4 m.fl (Trafiklösning)

Vatten

Planområdet ingår i huvudavrinningsområde Storån (SE70000) och inom avrinningsområde ytvatten för vattenförekomsten Storån (SE645125-558875). Vattenförekomsten har en måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status. Planförslaget bedöms inte påverka Storåns ekologiska eller kemiska status.

Planområdet hör till delavrinningsområdet "Inloppet i Håcklasjön". Håcklasjön (SE645132-560823) ingår i huvudavrinningsområde för Storån. Vattenförekomsten har en otillfredsställande ekologisk status och uppnår ej god kemisk status. Utpekade påverkanskällor som bedöms ha betydande påverkan är bland annat Åtvidabergs industriområde. Planförslaget bedöms inte påverka vattenförekomsten.

Hela planområdet ligger inom område för grundvattenförekomst (SE645262-151223). Grundvattenförekomsten har god kemisk och kvalitativ status samt är del av huvudavrinningsområde Motala ström och Storån. Planförslaget bedöms inte påverka statusen för berörd grundvattenförekomst (SE645262-151223) negativt.

Planförslaget bedöms inte påverka miljökvalitetsnormer för vatten. Den förändring av markanvändning som planen medger bedöms vara liten i förhållande till resterande delar av planområdet som redan är utbyggt. Genomförandet får inte medföra en ökad belastning av vattenföroreningar i sådan utsträckning att miljökvalitetsnormer påverkas negativt. Dagvatten hanteras genom naturlig infiltration och genom det kommunala VA-nätet. Avloppsvatten hanteras genom det kommunala VA-nätet. Planområdet ingår i befintligt verksamhetsområde för ren-, spill- och dagvatten.

Miljö

Naturvärden

Planförslaget bedöms inte medföra några stora negativa konsekvenser för naturen. En del av en gräsyta och några träd skulle påverkas vid ett anläggande av ny trafiklösning. Några av de träd som skulle påverkas är en del av den trädallé som sträcker sig längs med Järnvägsgränd som även ingår i naturvårdsprogrammet. De träd som påverkas är unga och bör i första hand flyttas om det är möjligt. I annat fall bör nya träd återplanteras som en kompensationsåtgärd på den del av gräsytan som inte tas i anspråk av trafiklösningen.

Dagvatten

Andelen hårdgjorda ytor inom planområdet skulle öka något med en ny trafiklösning, därav är det av vikt att bevara de grönytor som finns kvar efter genomförandet för att inte minska möjligheten till naturlig infiltration av dagvatten mer än nödvändigt. Planområdet

Antagandehandling

2025-11-24

Detaljplan för Del av Åtvidaberg
5:4 m.fl (Trafiklösning)

är redan exploaterat och en ny trafiklösning anses inte medföra någon större förändring av mängden dagvatten inom planområdet.

Biotopskydd

Några av de träden som påverkas vid ett genomförande av planen tillhör Järnvägsgatans allé och omfattas av det generella biotopskyddet (7 kap. 11 § miljöbalken).

För att genomföra planen krävs ansökt och erhållen biotopskyddsdispens.

Hälsa och säkerhet

Planförslaget bedöms inte påverka människors hälsa eller säkerhet negativt.

Markföroreningar

Ett genomförande av planen bedöms inte bidra till markföroreningar. De provtagningar som gjorts för området visar inte på föroreningar i jord eller grundvatten som medför att föreslagen användning, **GATA**, bedöms som olämplig. Vid ett genomförande bör metallinnehållet hos fyllnadsmassorna kontrolleras innan de avlägsnas från planområdet.

Omgivningsbuller

Ett genomförande av planen bedöms inte ändra mängden fordon, medelhastigheten eller bullernivån för de berörda gatorna nämnvärt. Däremot bidrar en ny trafiklösning sannolikt till ett bättre fungerande flöde av trafiken och en jämnare bullernivå som följd.

Risk för översvämning

En ny trafiklösning förväntas inte påverka flödesvägen då Järnvägsgatans raka sträckning kommer att bestå.

Kulturmiljö och fornlämningar

Planförslaget påverkar varken kulturmiljö eller några kartlagda fornlämningar.

Friluftsliv

Möjligheterna till friluftsliv och rekreation påverkas inte eller ändras av planförslaget.

Fysisk miljö

Trygghet

En ny trafiklösning bidrar till en säkrare miljö för gående och cyklister.

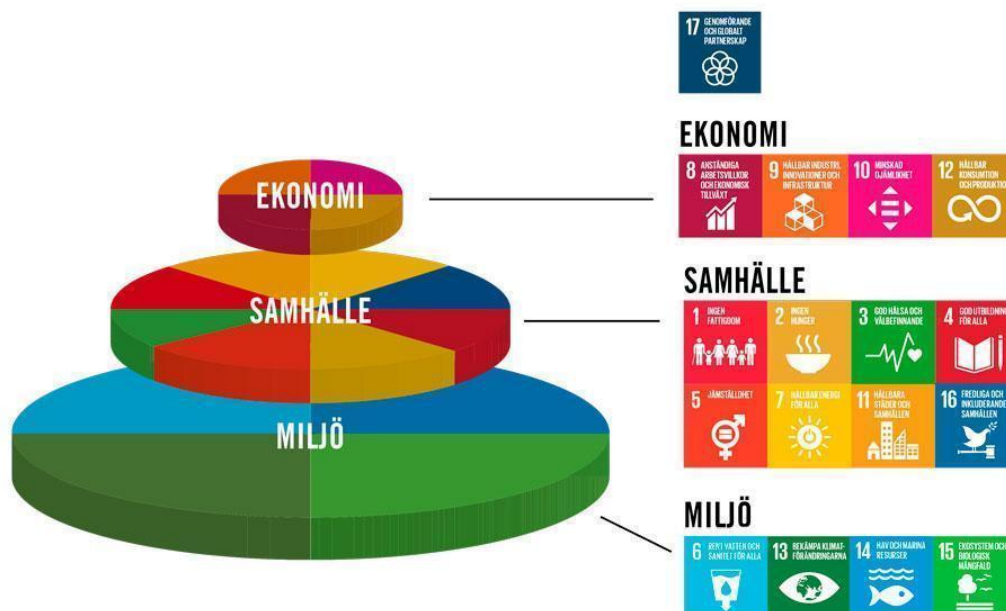

Trafik

Trafiken bedöms inte öka på grund av planförslaget. Ett genomförande av planen skulle innebära en säkrare och bättre fungerande trafiklösning vilket får en positiv effekt på trafiksäkerheten, framkomligheten och säkerheten för oskyddade trafikanter.

Exempelvis kan en ny trafiklösning bidra till lägre hastigheter, minskad risk för kollisioner och ett förbättrat trafikflöde.

Hållbar utveckling

FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling. Illustration: Lotta W Tomasson, VA.

Begreppet *hållbar utveckling* delas ofta upp i tre olika aspekter; social, ekonomisk, och ekologisk hållbar utveckling. Ekologisk hållbarhet kan ses som en förutsättning för såväl social som ekonomisk hållbarhet. Social hållbarhet ligger till grund för att ekonomisk hållbarhet ska vara möjlig. FN:s alla medlemsländer har tillsammans kommit överens om Agenda 2030 som består av 17 globala mål för att nå hållbar utveckling inom de tre perspektiven.

Mål 11 Hållbara städer och samhällen. Genom att förbättra trafiklösningen på en av ortens huvudgator förbättras trafikflödet och trafiksäkerheten höjs. Målet handlar om att tillgängliggöra säkra transportsystem för invånare och besökare.

Miljömålen

Det svenska miljömålssystemet består av ett generationsmål, sexton miljö kvalitetsmål och ett antal etappmål, som gemensamt visar vägen mot en hållbar utveckling. Planförslaget berör främst miljö kvalitetsmålet *God bebyggd miljö*. Planförslaget bedöms vid genomförande bidra till en god miljö samt långsiktig hushållning av mark och andra resurser.

Barnkonventionen

FN:s barnkonvention gäller som utgångspunkt för beslut som rör barn och unga, däribland beslut om samhällsplanering och stadsutveckling. Denna är även inskriven i svensk lag (2018:1197) sedan den 1 januari 2020 och ska beaktas i all offentlig planering. En förbättrad trafiklösning förväntas ge en säkrare trafikmiljö vilket är positivt för barn och unga som rör sig i centrala delar av Åtvidaberg.

Planförslaget syftar till att möjliggöra en bättre trafiklösning på en central gata i tätorten där både motorfordon och gångtrafikanter förekommer. Låg hastighet för motorfordon och trafiksäkerhet är av särskild betydelse eftersom barn och unga rör sig i området. Ett genomförande av planen bidrar till en säkrare trafikmiljö.

Jämlikhet

Jämlikhet innebär att alla individer ska ha samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter. För att skapa jämlika förutsättningar är det viktigt att planera med ett normkritiskt perspektiv och skapa goda förutsättningar för en god livskvalitet. Planförslaget skapar förutsättningar för att anlägga en ny trafiklösning vilket förväntas skapa en mer trafiksäker miljö i området, vilket är positivt både för bilister, cyklister och fotgängare. Detta ligger i linje med målet om att skapa en jämlik och inkluderande stadsutveckling som gagnar alla medborgare.

7. GENOMFÖRANDEFRÅGOR

Genomförandebeskrivningen har ingen självständig rättsverkan utan fungerar som vägledning vid planens genomförande. Denna del av planbeskrivningen redogör för hur detaljplanen är tänkt att genomföras. Här redovisas de organisatoriska, fastighetsrättsliga, tekniska och ekonomiska åtgärder som behövs för att åstadkomma ett samordnat och ändamålsenligt genomförande av detaljplanen. Detaljplanens bindande föreskrifter framgår istället av plankartan och planbestämmelserna. Beskrivningen förtydligar detaljplanens syfte ur genomförandesynpunkt.

Antagandehandling

2025-11-24

Detaljplan för Del av Åtvidaberg
5:4 m.fl (Trafiklösning)

Ansvarsfördelning

Ny detaljplan upprättas av Åtvidabergs kommun som också författar handlingarna. Följande aktörer har ledningar i planområdet som påverkas av anläggandet av en ny trafiklösning:

- Skanova AB - telenät
- E.ON Energidistribution AB - elnät
- Tekniska verken - fjärrvärme
- Åtvidabergs kommun - fiber

Flytt av ledningar på grund av ett genomförande av detaljplanen bekostas av Åtvidabergs kommun. Kommunen ansvarar även för drift och underhåll av allmän platsmark.

Huvudmannaskap

Kommunen är huvudman för allmän platsmark.

Fastighetsrättsliga frågor

Markägoförhållanden

Inom planområdet finns det 2 stycken fastigheter. Del av fastigheten Åtvidaberg 5:4 och del av fastigheten Getingen 10, båda fastigheterna ägs av Åtvidabergs kommun.

Förändrad fastighetsindelning

Ingen fastighetsbildning eller fastighetsreglering är planerad i samband med ny detaljplan. Eventuella fastighetsbildningsåtgärder söks hos Lantmäteriet och bekostas av fastighetsägaren.

Vid behov av övriga fastighetsrättsliga åtgärder ska den som har behov av åtgärden bekosta förrättningen.

Servitut och rättigheter

Inga kända servitut eller rättigheter behöver upphöra eller ändras i och med ny detaljplan.

Ekonomiska frågor

Kostnader

Åtvidabergs kommun bekostar planarbetet. Kostnader för projektering och entreprenadarbeten vid ett genomförande beräknas uppgå till cirka 3.7 miljoner.

Antagandehandling

2025-11-24

Detaljplan för Del av Åtvidaberg
5:4 m.fl (Trafiklösning)

Intäkter

Planförslaget beräknas inte medföra några intäkter.

Tekniska frågor

Färskvatten, spillvatten och dagvatten

Det kommunala bolaget Åtvidabergs Vatten AB ansvarar för den allmänna vattenförsörjningen och avloppshanteringen i kommunen. Planområdet ingår i verksamhetsområde för färskvatten, spill- och dagvatten vilket innebär att kommunala VA-ledningar finns tillgängligt i området.

Värme

Fjärrvärme finns i området.

El, tele och fiber

Planområdet är anslutet till EONs elnät, Skanovas telenät och det kommunala fibernätet.

Brandvatten

Räddningstjänsten Östra Götaland (RTÖG) ansvarar för brandvärn inom området. Inom planområdet finns inga vinterbrandposter. Det finns vinterbrandpost längs Adelswärdsgatan, cirka 30 meter väst om planområdet.

Avfallshantering

Åtvidabergs Renhållning AB ansvarar för hantering av kommunalt avfall i enlighet med gällande lagstiftning.

Masshantering

Metallinnehållet hos fyllnadsmassor bör kontrolleras innan de avlägsnas från planområdet.

Administrativa frågor

Preliminär tidplan

Samråd: Februari-Mars 2025

Granskning: Maj-juni 2025

Antagande: Q4 2025 - Q1 2026

Handläggning

Detaljplanen hanteras med standardförfarande och antas av kommunfullmäktige.

Medverkande i planarbetet

Gabriel Zetterqvist, Planarkitekt (och ansvarig handläggare), Åtvidabergs kommun

Henrik Lange, GIS-ingenjör, Åtvidabergs kommun

Kenneth Winroth, Kommunekolog, Åtvidabergs kommun

Samhällsplaneringsenheten, Åtvidabergs kommun

BILAGOR

1. Undersökning av betydande miljöpåverkan

Följande checklista utgör arbetsunderlag i bedömningen av om detaljplanens genomförande kan innebära en betydande miljöpåverkan. Observera att följande undersökning är preliminär och ny kunskap som tillförs planarbetet kan innebära att undersökningen och bedömningen måste omvärderas.

Övergripande lagar, riktlinjer och mål	Ja	Nej	Kommentar
Medger planen åtgärd eller verksamhet av sådan art som finns i miljöbedömningsförordningens (2017:966) bilaga?		X	
Beaktas de grundläggande bestämmelserna för hushållning med mark- och vattenområden ur 3 kap i miljöbalken (1998:808)?	X		
Medger planen åtgärd eller verksamhet som enligt miljöbalken är tillståndspliktig eller anmälningspliktig?		X	
Medför planen risk att miljökvalitetsnormer överskrids?		X	
Strider förslaget mot uppställda miljömål?		X	
Berörs riksintressen?	X		Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård och totalförsvaret berörs men planförslaget bedöms inte påverka dessa riksintressen.

Antagandehandling

2025-11-24

Detaljplan för Del av Åtvidaberg
5:4 m.fl (Trafiklösning)

Berörs mellankommunala intressen?		X	
Strider förslaget mot gällande översiktsplan?		X	Planen berör ett redan planlagt område som i översiktsplanen är utpekade som centrumfunktioner och bostäder. Kommunen gör bedömningen att en säker och fungerande infrastruktur ryms inom den utpekade användningen och att planförslaget således inte strider mot gällande översiktsplan.
Berörs skydd eller förordnanden?		X	
Hushållning med mark, vatten och andra resurser	Ja	Nej	Kommentar
Medför förslaget en förändrad mark- och vattenanvändning?	X		En liten förändring görs där en bit av allmän plats park ändras till allmän plats gata för att skapa tillräckligt med utrymme för en ny trafiklösning.
Medför planen uttömmande av ändliga naturresurser?		X	
Påverkas transporter och kommunikationer?	X		Trafikflödet och trafiksäkerheten kommer att påverkas positivt av en ny trafiklösning i korsningen Järnväggsgatan-Adelsvärdsgatan.
Påverkas rekreation och rörligt friluftsliv?		X	
Effekter på naturmiljö, kulturmiljö och hälsa	Ja	Nej	Kommentar
Påverkas skyddsvärda naturmiljöer? - Mark och vatten - Luft och klimat - Vegetation och djurliv - Landskapsbild - Miljöpåverkan från omgivningen	X		Några skyddsvärda träd i allén längs Järnväggsgatan påverkas vid ett genomförande av planen. Ett genomförande kräver en ansökan om biotopskyddsdispens för ett par träd i allén. Det här kan kompenseras genom återplantering av träd på del av gräsytan bredvid.
Berörs kulturhistoriskt värdefull miljö?		X	
Finns risk för människors hälsa?			Planen skapar förutsättningar för en ökad trafiksäkerhet.

Antagandehandling

2025-11-24

Detaljplan för Del av Åtvidaberg
5:4 m.fl (Trafiklösning)

- Utsläpp, buller, vibrationer och ljus - Säkerhet - Allergier		X	
Medför förslaget föroreningar eller andra störningar?		X	
Klimatanpassning och hållbarhet	Ja	Nej	Kommentar
Påverkas ekosystemtjänster inom planområdet?		X	
Finns det inom planområdet risk för ras, skred, sättningar eller översvämningar?		X	

Kommunen ställningstagande

Kommunen bedömer att genomförandet av planförslaget inte antas medföra en risk för betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning anses därför inte behövas.